

Ramon Ribera, cinquanta anys de caminar, saviesa i servei

Dil, 1/06/2020 per Catalunya Religió

(Josep Gordi -CR) Aquest dilluns 1 de juny en Ramon Ribera celebra [cinquanta anys com a monjo de Montserrat](#). Tal com ha dit en una entrevista recent a la televisió de Montserrat, li agrada passar desapercebut. Malgrat el seu sincer desig, crec que és de justícia posar damunt la taula alguns dels seus valors i de les seves obres.

Vaig conèixer en Ramon a la Casa d'Espiritualitat del Miracle. En concret, en un dels tallers estacionals de Natura i Espiritualitat que ell coordinava, conjuntament amb en **Vicenç Santamaria**, també monjo de Montserrat i en **Josep Maria Mallarach**, consultor ambiental.

Amb ell he compartit les pregàries de laudes o vespres al santuari del Miracle, eucaristies sentint el sol a la cara al tenir com altar el [roc de la Mare de Déu](#), benediccions dels quatre termes des de la masia de sant Diumenge, caminades contemplatives pels entorns del santuari, passejades tranquil·les a la recerca d'orquídies o per gaudir de la monumentalitat d'algunes pinasses del Solsonès i, en una ocasió, vam caminar plegats des del monestir de Valvanera, a La Rioja i situat en una estreta vall de la serra de la Demanda cap a la seva carena, per gaudir de la pau de la muntanya. Recordo que un dels fets més sorprenents d'aquella estada, a part de caminar plegats amb en Ramon, va ésser trobar-me que la Verge que es venera en aquest monestir -i que és la patrona de La Rioja- apareix dins d'un roure.

Ara bé, per damunt de tot, del que he gaudit més ha estat del seu somriure i amabilitat en el servei als altres. Tot això s'evidenciava a l'hora dels àpats de la casa d'espiritualitat del Miracle quan ell sempre estava atent a les necessitats de cada taula. Afortunadament, vaig aconseguir que s'incorporés, només un parell d'anys, com a professor al [Postgrau sobre Significats i Valors Espirituals de la](#)

[Natura](#) que promou la Fundació de la Universitat de Girona i que tres dels seus mòduls s'imparteixen a la Casa d'Espiritualitat del Miracle. En aquest marc, tots vam gaudir de la seva saviesa i de la seva esmolada ironia. En el marc del postgrau, sempre participava en la sessió de benvinguda del primer divendres, on ens explicava els trets del lloc sant i les normes de la casa d'espiritualitat. Hi posava tanta ironia en les seves explicacions, que un dia va recalcar-me, en privat, que no patís ja que ell era creient!

En el seu recorregut vital hi ha tres elements clau. En Ramon és un gran caminador de valls i muntanyes, un [estudiós de la Bíblia i, sobretot, dels salms](#), i un servidor cap als altres. Tot seguit, analitzarem aquestes tres vessants a partir de les seves paraules extretes de diferents entrevistes que ha concedit.

“Volia saber si tantes hores de caminar en solitud em posaven nerviós”

Per comprovar que en Ramon ha estat un gran caminador, només cal llegir el que va dir en una entrevista a la revista *Vèrtex*, on explicà que anava caminant “de Montserrat a Barcelona, a la catedral, eh! Abans havia fet molt de Montserrat a Sant Llorenç anar i tornar, o un dia vaig anar del santuari de Lord seguit fins a Montserrat, pel Miracle i Pinós. També vaig a Manresa caminant si hi he de fer algun encàrrec que no requereixi que vagi ben arreglat”.

En els seus inicis al monestir de Montserrat explica que també va practicar l'escalda: “Quan vaig arribar a Montserrat el 1968, no hi havia els suports de muntanya que ara hi ha. Calia fer rescats, sobretot d'escalada o d'excursionistes extraviats, i els monjos sortíem els primers en cas d'alarma. Vaig escalar de l'any 1969 al 1975. Com a darrera escalada vaig pujar al Cavall Bernat amb el pare Salvador Plans, que hi celebrà una missa”.

En una [entrevista recent a Catalunya Religió](#) ens deia: “Quan poses en joc la part espiritual és quan t'enriqueixes més. Un mes abans de fer el camí de Sant Jaume vaig fer una prova o una mena de revalida abans de sortir. Vaig voler anar i tornar tot sol, des del monestir de Montserrat, a la Mola del massís de sant Llorenç del Munt. Volia saber si tantes hores de caminar en solitud em posaven nerviós o sabia mantenir la calma. Si soc capaç de dominar el cos i el pensament vol dir que puc fer un esforç molt fort de dies i dies”. I en una altra [entrevista a la revista Núvol](#) deia sobre el caminar: “Al retaule del Miracle, a la part baixa, veuràs que hi ha quatre sants. Dos van amb sabates, els de la dreta, i els altres dos, a l'esquerra, van amb sandàlies. És allò que dèiem, la vida com a camí. Els que porten sabates ja han arribat al seu destí. Al segle XVI les sabates no serveixen per a caminar. Aquests dos sants han arribat a la realització. Els altres dos, els que van amb sandàlies, estan en procés, caminen”.

Resultat de la seva estada al monestir de Montserrat ha publicat: *Camins i canals de Montserrat i Caminant per Montserrat*. Producte dels tres anys passat al monestir de sant Miquel de Cuixà va publicar: *Ascensions al massís del Canigó i Travessies pel massís del Canigó* i després de fer el camí de Sant Jaume va aparèixer: *A peu pel camí de Sant Jaume, des de Montserrat*.

Estudiós de la Bíblia

En Ramon també és un gran estudiós de la Bíblia i doctor en literatura hebrea antiga després de passar per Roma i Jerusalem. A l'entrevista a *Vèrtex* ens parla

de la seva estada a Jerusalem: “Vaig tenir la sort de fer un curs a la Universitat de Jerusalem en el qual hi havia una matèria que es deia arqueologia i geografia i només la podíem treballar agafant un mapa i trepitjant el terreny. Aleshores va ser quan vam anar al Sinaí. Recordo que hi vam pujar de nit per veure la sortida del sol; el guia israelià deia que aquell era el paisatge més bonic del món, però jo feia poc havia passat una nit a la cova Russell al Vinhamala i vaig pensar que potser no n’hi havia per tant perquè aquell racó del Pirineu és d’una gran bellesa. Del Sinaí el que em va sobtar més va ser el silenci d’un paisatge de roca i sense aigua”.

Producte de la seva passió pels textos sagrats ha publicat: *Llegir la Bíblia. Pla de lectura en tres anys, Els Salms, pregària de l’església i Llegir l’antic testaments en dos volums*.

“No som hotelers, som monjos!”

Pel que fa a la seva vocació de servei als altres, només us puc parlar de la seva etapa al davant de la Casa d’Espiritualitat del Miracle que va regentar deu anys. A l’entrevista a la revista Núvol deia: “A la Casa d’Espiritualitat; hi acollim molta gent, desconeguts. Un desconegut és un misteri; Déu és un misteri, el misteri; per tant el desconegut, d’alguna manera, és Déu. Això és el que intentem fer aquí, acollir. Però no som hotelers, eh! (riu). Som monjos, acollidors de Déu, contempladors de Déu”.

En una conversa feta fa anys i que, afortunadament, vaig gravar, em va explicar com va començar el taller [Natura i Espiritualitat](#) al Miracle: “El 2007 ens vam trobar en Vicenç Santamaria, en Josep Maria Mallarach i jo i al llarg d’un any vam preparar com serien aquests tallers. També cal ressenyar que les primeres trobades van ser molt diferents de les dels darrers anys. Nosaltres vam aprendre molt. També cal dir que vam començar com si fos un llibre sense guió i, per tant, busques quina és la millor fórmula. Cal dir que en aquell moment ningú feia res de semblant. Sabia que Austràlia feien quelcom similar, però no vaig arribar a tenir-hi relació. Per tant, a nivell europeu érem pioners. Des del primer dia vam tenir clar que l’objectiu era viure la Natura de forma contemplativa amb el pas de les estacions. Vam insistir en els aspectes vivencials i sensitius i menys en la part intel·lectual. Malgrat que nosaltres som cristians eren uns tallers oberts a qualsevol tipus de creença religiosa, és a dir, sempre ha existit una visió més ecumènica. Per exemple, malgrat que l’eucaristia dels diumenges era part del programa hi havia moltes maneres de participar-hi. L’objectiu era que les persones visquessin una experiència profunda de Natura. Han estat nou anys fent aquests tallers i, aproximadament, hi han passat unes quatre-centes persones. Pensa que al llarg d’aquests anys jo mateix he canviat la meva percepció de la Natura. Sempre he caminat, però ara miro el que m’envolta amb uns altres ulls. Ara em trobo un pit roig i, sense paraules, parlo amb ell. Abans no ho hagués fet. Ara em sento més immers, tot i que la radicalitat contemplativa no va amb el meu temperament”.

Gràcies Ramon per ésser com ets i dedicar una part dels teus aprenentatges en les muntanyes i els textos sagrats a la divulgació i per fer de la casa d’Espiritualitat del Miracle un lloc on et senties ben acollit i estimat. En definitiva gràcies per sembrar tantes llavors en el teu caminar i cuida’t molt!